VILDMARKEN

Av UPTON SINCLAIR

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Till och med slakteriägarne voro rädda för honom, sades det. Arbetarne tyckte om att tro detta, ty Scully gällde för att vara en folkets man, och han skröt tappert häröver när valdagen kom. Slakteriägarne hade önskat att få till stånd en bro vid Ashland avenue, och de hade ej mäktat förverkliga sin önskan förrän de talat med Scully. Sak samma var det med "Bladderbäcken", som stadsmyndigheterna sökt förmå slakteriägarne att övertäcka, tills Scully kom de senare till hjälp. "Bladderbäcken" är en gren av Chicagofloden och bildar slakteriernas södra gräns; allt avlopp från slakterierna på en eng kvadratmils område flyter ner i den, så att den i själva verket är en stor öppen kloak av en a två hundra fots bredd. En lång del av den saknar utlopp, och orenligheten stannar där för alltid — och lite till. Fettet och kemikalierna som tömmas där undergå alla slags besynnerliga förändringar, som givit upphovet till bäckens namn. Vattnet är ständigt i rörelse, som om stora fiskar vore på jakt efter föda vid ytan och väldiga havsodjur lekte på botten. Bubblor med kolsyrgas stiga upp till ytan, brista och bilda ringar av 2 a 3 fots diameter. Här och där ha av fettet och smutsen bildats hårda kakor, och bäcken liknar en lavabädd. Höns promenera omkring där för att skaffa sig föda, och mängen gång har en oförsiktig främling börjat ett strövtåg tvärsöver och för tillfället försvunnit. Slakteriägarne brukade lämna bäcken i detta skick, tills titt och tätt ytan fattade eld och det vlev en väldsam eldsvåda, som brandkåren måste ut och släcka. Vid ett tillfälle kom emellertid en påhittig främling och började taga upp denna gyttja och transportera bort den i faltbottnade båtar för att göra flott av den. Slakteriägarne togo vinken ad notam, brakte på laglig väg till stånd ett förbud för främlingen att fortsätta med industrien — och togo sedan upp gyttjan för egen del. "Bladderbäckens" strandväggar äro betäckta med ett tjockt lager av hår, och även den varan tillvaratages och rengöres av slakteriägarne.

Och enligt vad arbetarne sade, fanns det ännu besynnerligare saker. Slakteriägarne hade hemliga rör, varigenom de stulo oerhörda kvantiteter av stadens vatten. Tidningarne hade, när det glukades därom, fyllt sina spalter med meddelanden om den skandalen — en gång hade det till och med blivit undersökning av, och rören hade blivit blottade; men ingen hade blivit straffad, och saken fick ha sin gilla gång. Och så var det den fördömda köttindustrien med dess ändlösa fasor. Folket i Chicago såg regeringens inspektörer i Fläskpackarstaden, och de antogo för givet att detta betydde, att de voro skyddade för skämt kött; de förstodo ej, att dessa 163 inspektörer voro tillsatta på slakteriägarnes begäran och att de voro betalde av Förenta staternas regering för att intyga, att allt skämt kött stannade i staten Illionis. Deras befogenhet sträckte sig ej längre; ty inspektionen av det kött som såldes i Chicago och Illinois sköttes i Fiskpackarstaden av den storartade personalen av — tre hejdukar tillhörande den lokala politiska organisationen.* Och inom kort upptäckte en av dessa, en läkare, att kroppar av slaktade oxar, som av regeringens inspektörer blivit utdömda såsom varande behäftade med tuberkler och som därför innehöllo det dödande ptomaingiftet tyfts upp på en öppen plattform och forslats i väg för att säljas i staden; han hade påyrkat, att i dessa kroppar gjordes en fotogéninsprutning — och fick order att samma vecka inlämna sin avskedsansökan! Så förbittrade voro slakteriägarne, att de gingo vidare och tvingade borgmästaren att avskaffa hela inspektionen vid slakterierna, så att sedan dess har det ej ens visat sig ett sken till inblandning i svindlerisystemet. Det sades, att två tusen dollars i veckan gingo åt till mutor för tuberkulösa oxar och lika mycket för svin, som dött i kolera under transporten och som man dagligen kunde se lastas på slutna godsvagnar och forslas i väg till en plats i Indiana som heter Globe, där de förvandlades till extra fint flott.

Jurgis hörde så småningom dessa rysligheter omtalas av män, som voro tvingade att begå dem. Det syntes som var gång man mötte en person från en ny avdelning av slakterierna, fick man spörja om nya bedrägerier och nya förbrytelser. Så fanns t. ex. en lithauer, som var nötkreatursslaktare för den avdelning där Marija arbetat och som endast slaktade djur för inläggning; och att höra denne man beskriva de djur som kommo till hans avdelning, kunde hava varit något för en Dante eller en Zola. Det tycktes, som om de måste ha agenter ute över hela landet för att uppspåra och köpa gamla, ofärdiga och sjuka djur till slakt och preservering. Det kom nötkreatur som utfodrats med "whiskymalt" — avskräde från bryggerierna — och blivit vad arbetarne kallade "steerly", d. v. s. översållade med bölder. Det var ett snuskigt göra att döda dem, ty var man än stack in kniven stänkte illaluktande var i ansiktet, och när en arbetares skjortärmar voro nedsölade med blod och hans händer doppade i blod, hur skulle han då kunna torka sig i ansiktet eller i ögonen, så att han kunde se? Det var sådant material som detta, varav det "balsamerade kött" tillredes, som dödat många gånger flera Förenta staternas soldater än alla spanjorernas kulor; det för armén avsedda köttet var till råga på allt ett gammalt preservlager, som i åratal förvarats i källrarne.

En söndagsafton satt Jurgis och blossade på sin pipa vid kökksspisen under samtal med en gammal man, som Jonas gjort honom bekant med och som arbetade i preserveringsrummen hos Durhams. Han fick då kännedom om ett och annat rörande Durhams "absolut äkta" preservvaror, som blivit för hela nationen begärliga artiklar. De voro riktiga alkemister hos Durhams. De annonserade en shampignonsås, men de som tillverkade den visste ej hur en champignon såg ut. De annonserade "inlagda kycklingar" — och den varan liknade den av skämttidningarna beskrivna soppa, som serverades på vissa kosthus: någonting varigenom en kyckling spatserat med galoscher på. "Kanske de hade en hemlig process för fabrikation av kycklingar på kemisk väg — vem vet?" sade Jurgis' vänner. Det som blandades ihop var tarmar, fett fläsk, njurfett, oxhjärtan och slutligen kalvavskrap, när de hade sådant. Detta sorterades i flera kvalitéer och såldes till olika priser; men innehållet i burkarna kom ur samma tratt. Vidare fanns där "inlagt vilt" "inlagda rapphöns", "inlagd skinka" och "förtrollad skinka" — trollskinka, som arbetarne kallade den. Den sistnämnda gjordes av rester av rökt oxkött, som voro för små att skäras i skivor av maskinerna, vidare tarmar, som kemiskt färgats så att de ej skulle lysa vitt, rester av skinka och saltat oxkött, potatis, potatisskinn och allt möjligt, och så till sist de obehagliga, broskartade matstruparna av nötkreatur vilkas tungor avskurits. Hela denna sinnrika blandning maldes, och kryddor iblandades för att den skulle smaka någonting. Var och en som kunde hitta på en ny imitation hade varit säker på att få en formögenhet av gamle Durham, sade Jurgis' meddelare; men det var svårt att tänka upp någonting nytt på en plats, där så många skarpa huvuden arbetat så länge, där man var glad att få till utfodring mottaga tuberkulösa nötkreatur, emedan de så fort blevo feta, där man köpte upp allt gammalt härsket smör, som blev över i handelsbodarna i en hel konitnent, "oxiderade" det genom en process med komprimerad luft för att taga bort smaken, kärnade om det med skummjölk och sålde det i små rektangulära paket i städerna! Ända till för ett eller två år sedan hade det varit vanligt att slakta hästar officiellt för att förvandlas till gödningsämne; men efter mycket arbete hade det lyckats tidningarna att få folket att inse, att hästarna konserverades. Nu är det olagligt att slakta hästar i Fläskpackarstaden, och lagen efterleves verkligen — för närvarande åtminstone. Men var dag kan man få se kreatur med skarpa horn och långt, lurvigt hår springa kring bland fåren — och vilket göra man skulle få att övertyga allmänheten om att vad den köper under namn av lamm och får i själva verket är getkött!

I Fläskpackarstaden kunde man även göra upp en annan intressant statistik — över de olika lidanden, som arbetarne angrepos av. När Jurgis först tillsammans med Szedvilas besökte inläggningsfabrikerna, hade han förundrat sig, då han hörde talas om alla de olika saker, som gjordes av djurkropparna, och även alla de mindre industriaffärer, som där bedrevos. Nu fann han att var och en av dessa industrigrenar var ett särskilt litet helvete, på sitt vis lika förfärligt som slaktbänkarna, källan och upphovet till dem alla. I var och en hade arbetarne sin särskilda sjukdom, och besökaren som vandrade igenom lokalerna kunde tvivla på alla svindlerierna, men ej på sjukdomarna, ty arbetaren bar vanligen vittnesbördet om dem på sin person — vanligen behövde han endast räcka fram en hand.

Bland arbetarne i inläggningsrummen, t. ex. där gamle Antanas hade mött sin död, fanns det knappast en enda, som ej hade något gräsligt att visa. Lät en man endast skrapa skinnet på en finger, då han skjuter in en köttkärra, och han kan få ett sår, som kan bli hans död. Alla hans fingerleder kunna efter en bli uppträtta av syrorna. Bland slaktarna och styckarna och alla, som begagnade kniv, kunde man knappast finna en enda, som hade en frisk tumme. Åter och åter hade kniven skurit in i den, till dess den endast var ett oformligt köttstycke, mot vilket arbetaren höll kniven fastpressad. Dessa mäns händer voro så fulla av ärr och sår härs och tvärs, att man ej kunde räkna eller utmärka dem. Somliga av dem hade inga naglar. De hade nötts bort vid hudavdragningen. De ras knogar voro så uppsvällda, att fingrarna stodo ut som en solfjäder. Där funnos män, som arbetade i kokrummen mitt i ånga och vämjelig stank vid konstgjord belysning. I dessa rum kunde tuberkelbaciller leva i två år, men det kom ny tillförsel varje timme. Där funnos köttbärarna, som buro köttsidor, vilka vägde 200 skålpund, in i frysvagnarna; ett förfärligt arbete, som började kl. 4 om morgnarna och som nötte ut den starkaste karl på några få år. De, som arbetade i kylrummen, ledo speciellt av reumatism, och den längsta tid någon stod ut där sades vara fem år. Ull plockarnes händer förstördes nästan fortare än inläggarnes, ty färhudarne beströkos med syra, för att ullen skulle lossna, och sedan skulle den plockas av med bara händerna, till dess syran hade ätit bort fingrarna. Och så var det de, som gjorde tennet till konservburkarna, och deras händer voro också ständigt skurna, och varje sår kunde medföra blodförgiftning. En del arbetade vid stämpelmaskinerna, och med den fart dessa gingo, hände det sällan att någon kunde följa med länge utan att tröttas eller glömma sig och få en del av sin hand avhuggen. Och så var det hisskarlarna (the hoisters), vilkas göra det var att svänga hävstången, som lyfte de döda kreaturen från golvet. De sprungo fram på en bjälke högt upp, hade svårt att se ned genom fukten och ångan; och som gamle Durhams arkitekter icke hade byggt slakthuset för deras bekvämlighets skull, så måste de vid ungefär vart femte steg böja sig ned under en annan bjälke ungefär fyra fot över den de gingo på. Följden härav var, att de vande sig vid att böja sig och slutligen ständigt gingo likt schimpanser. Men de, som hade det värst av alla, voro "gödselmännen", som arbetade i kokrummen. Dessa arbetare kunde aldrig visas för en besökande — ty lukten av en "gödselman" skulle skrämma bort en vanlig besökare, som kom inom hundra alnars avstånd, och beträffande de andra, som arbetade i tank-rummen, fyllda med ånga och där det fanns öppna jättepannor nära golvytan, så hände det dem ibland, att de föllo i pannorna, och när de fiskats upp, fanns det aldrig tillräckligt kvar av dem värt ass visas. Ibland märkte man ej att de försvunnit förrän allt som fanns av dem utom benen gått ut i världen i form av "Durham's Pure Leaf Lard!"

TIONDE KAPITLET

Under förvintern hade familjen haft tillräckligt med pengar för att leva och kunde även lägga av litet för skuldernas betalande, men när Jurgis' förtjänst sjönk från 9 eller 10 dollars i veckan till 5 eller 6, så blev det ej längre något till övers. Vintern gick och våren kom, och de levde fortfarande från hand till mun, hakande sig fast vid varje dag och med bokstavligen icke en månadsavlöning mellan sig och svält. Marija var förtvivlad, ty ännu hörde man inte av, att kannfabriken skulle öppnas, och hennes besparingar voro nästan helt och hållet uttömda. Hon hade måst uppge alla tankar på att gifta sig nu, ty familjen kunde ej reda sig utan henne — men snart skulle hon kanske bli en börda för dem i stället för en hjälp, ty när alla hennes pengar voro slut, skulle de nödgas ha henne i maten och hysa henne utan betalning och på det sättet betala sin skuld till henne. Jurgis, Ona och Teta Elzbieta överlade bekymmersamt till långt in på nätterna för att försöka få även detta att gå utan att svälta.

Så grymma voro de villkor, på vilka det var möjligt för dem att leva, att de icke hade eller kunde vänta sig få ett enda ögonblick fritt från ängslande tankar på, var pengar skulle tas. Knappt hade de som genom ett underverk undgått ett bekymmer förrän ett annat kom. Kroppsligen sleto de ont, och till detta kom nu ett ständigt tryck på deras sinnen. Hela dagen och nästan hela natten trycktes de av bekymmer och fruktan. Detta kunde i sanning ej kallas för att leva, knappast att existera, och de kände, att det var för litet för det pris de betalade. De voro villiga att arbeta, och när folk gör sitt bästa, böra de icke då kunna leva?

Det tycktes aldrig ta slut på de saker de nödgades köpa eller på oförutsedda händelser. En gång fröso deras vattenledningsrör och då de i sitt oförstånd tinade up pdem, sprungo de sönder, och vattnet forsade fram, hotande att översvämma dem. Det hände, när männen voro borta, och den stackars Elzbieta rusade ut på gatan och skrek på hjälp, ty hon visste ej, om vattnet skulle stängas av eller om de skulle bli ohjälpligt ruinerade. De blevo det nästan, ty, som de senare fingo erfara, tog rörreparatören sjuttiofem cents i timmen och sjuttiofem cents för en annan, som stod och såg på, när han arbetade, och tog betalt för all den tid, som gick åt då de kommo och gingo, och dessutom en hel del för material. Och när den stackars Elzbieta gick till agenten för att erlägga deras januari-avbetalning på huset förskräckte han henne genom att fråga, om de skött om försäkringen ännu. Till svar på hennes fråga, vad detta ville säga, visade han henne en punkt i kontraktet, enligt vilken de voro skyldiga att ha huset försäkrat för ett tusen dollars, sedan det nuvarande försäkringsbrevet upphört att äga gällande kraft; vilket skulle inträffa om några få dagar. Elzbieta frågade, hur mycket det skulle kosta. Sju dollars, fick hon till svar, och samma kväll kom Jurgis till agenten och fordrade i förbittrad ton att få klart besked angående alla utgifter, som de gjorde få med anledning av husköpet. Kontraktet var ju undertecknat nu, sade han på ett sarkastiskt sätt, som hörde till den nya uppfattning av livet han lärt, kontraktet var ju undertecknat, så agenten kunde ju ej vinna något på att förtiga någonting. Och som Jurgis såg honom rakt i ögonen, fann agenten det bäst att ej förlora någon tid med obehövliga, konventionella undanflykter och fraser utan läste upp kontraktet för honom. De skulle förnya försäkringen varje år; de skulle betala skatten för huset med 10 dollars om året och vattneavgift med ungefär 6 dollars — (Jurgis beslöt inom sig att avstänga sin vattenledning). Detta var förutom de månatliga avbetalningarna och räntan allt — såvida ej staden händelsevis skulle besluta att lägga ned avloppsrör eller göra trottoar. Ja, sade agenten, de fingo lov att ha dem, antingen de ville eller ej, om staden så ville. Kloaken komme att kosta dem ungefär tjugufem dollars trottoaren femton om den gjordes av trä, tjugufem om av cement.

Jurgis gick hem igen. Det var en lättnad att ha reda på det värsta, så att han ej kunde bli överraskad igen genom nya fordringar. Han insåg nu huru de blivit plundrade, men det var gjort och kunde ej omgöras. De kunde endast fortsätta ,slita och strida och vinna — ty nederlag var någonting, som ej ens kunde tänkas.

När våren kom, befriades de från den förskräckliga kölden, och det var en god sak, ty de behövde nu, då Marija inte längre kunde betala för sig, de pengar som de använt till kol. Men det varma vädret medförde sina prövningar. De funno snart, att varje årstid hade med sig sina särskilda prövningar. Under våren var det de kalla regnen, som förvandlade gatorna till kanaler och träsk, då smutsen kunde bli så djup, att vagnarna sjönkö ned ·ill hjulnavarna och det tog ett dussin hästar att dra upp dem. Då var det naturligtvis omöjligt för någon att komma torrskodd till sitt arbete, och detta var inte bra för män, som voro dåligt skodda och klädda, och ändå värre för kvinnor och barn. När så midsommaren kom med sin kvävande hetta, blevo de smutsiga slaktbänkarna hos Durhams en formlig skärseld. En gång föllo tre män ned döda på en dag på grund av solstyng. Hela dagen i ända strömmade blodflodernna, till dess att genom den brännande solen och den stillastående luften stanken blev så stark, att den kunde kasta ikull en karl. Ett helt släktleds alla illastnkande lukter drogo fram genom hettan — ty väggar, bjälar och pelare tvättades aldrig, utan voro överdragna med en skorpa av en hel livstids smuts. Männen, som arbetade vid slaktbänkarna, blevo själva till slut så illaluktande, att man kunde vädra dem på femtio fots avstånd. Det var helt enkelt omöjligt att hålla sig snygg, och till och med de noggrannaste uppgåvo till slut alla försök i den vägen och formligen vältrade i smuts. Där fanns inte en gång en plats, där en karl kunde tvätta sina händer, och när de åto sin middag, förtärde de nästan lika mycket rått blod som föda. När de höllo på med sitt arbete, kunde de ej en gång torka sig i ansiktet — de voro i det hänseendet lika hjälplösa som ett nyfött barn, och, fastän det kan synas såsom en småsak, så blev det en tortyr som om de brunnit levande, då svetten började rinna ner och kittla dem i nacken eller då flugorna ansatte dem. Om det nu var slakthusen eller avskrädeshögarna som buro ansvaret, är svårt att säga, men säkert är, att med det varma vädret kom också en verklig egyptisk landsplåga över Fläskpackarstaden i form av flugor. Ländet trotsar all beskrivning; husen voro svarta av flugor. Man kunde ej undkomma dem. Om man satte flugnät för fönster och dörrar, bördes deras surr utanför som om det varit bisvärmar, och öppnade man en dörr för att gå in eller ut, kommo de tarusande som om en stormvind hade jagat in dem.

Sommartiden kanske leder edra tankar till landet, gröna fält och berg och glittrande sjöar. Den förde inga sådana tankar till folket i slakterierna. Den stora slakterimaskinen malde på outtröttligt, utan tanke på gröna fält; och de män, kvinnor och barn, som utgjorde en del av den, sågo aldrig något grönt, icke ens en blomma. Michigansjöns blå vatten låg på ett avstånd av 4 a 5 eng .mil ifrån dem, men för all den nytta den gjorde dem, kunde den legat lika långt borta som Stilla havet. De hade endast söndagarna, och då voro de för trötta att gå någonstädes. De voro bundna vid den stora slakterimaskinen, bundna för livet. Ekonomidirektörerna, superintendenterna och bokhållarne i Fläskpackarstaden rekryterades alla från en annan samhällslakss, aldrig från arbetarne, och de föraktade arbetarne allesammans, även den obetydligaste. En stackars djävul till bokhållare, som arbetat i tjugu år hos Durhams för sex dollars i veckan och som aldrig skulle få det bättre, om han arbetade där tjugu år till, skulle ändå anse sig själv som en gentleman, med en himmelsvid skillnad mellan sig själv och arbetarne vid slaktbänkarne. Han klädde sig annorlunda, bodde i en annan del av staden och började sitt arbete vid andra tider och var alltid noga att ej komma i beröring med en arbetare. Detta berodde kanske på arbetets obehagliga art, men i alla händelser betraktades de, som arbetade med sina händer, såsom en klass för sig, och man lät dem känna det. (Forts.)

* "Regler och föreskrifter för inspektionen av levande djur och djurprodukter." Förenta Staternas jordbruksdepartement. Avdelningen för djurindustri. Ordern n:r 125:

Par. 1. Ägare av slakthus, preserveringsmagasin, salterier, inpackningslokaler eller vinstgivande etablissemang, som äro förbundna med slakt av nötkreatur, får eller svin, eller inpackning av produkter därav, vilkas slaktade kroppar eller därav frambrakta produkter äro ämnade att utsläppas i handeln såväl till andra stater i unionen som till utlandet, skola hos jordbruksministern göra ansökan om inspektion av sagda djur och deras produkter.....

Par. 15. Sådana förkastsade eller utdömda djur skola av ägarne omedelbart bortskaffas från de inhägnader, som innehålla djur, vilka blivit inspekterade och befunna fria från sjukdom och tjänliga till människoföda, och oskadliggöras i enlighet med lagar, förordningar och föreskrifter i den stat och det samhälle, där sagda förkastade eller utdömda djur befinna sig.....

Par. 25. En mikroskopisk trikinundersökning skall verkställas på alla svinprodukter, som exporteras till länder, där sådan undersökning fordras. Ingen mikroskopisk undersökning göres på svin, som slaktas för den mellanstatliga marknaden, utan denna undersökning skall begränsas till de svin, som äro avsedda att utsändas på den utländska marknaden.

Världens Bästa Tuggtobak

COPENHAGEN

Den rikaste lukt.
Tuggtobaken som varar längst.

HOS ALLA HANDLARE.

HÅRT STRAFF

Fadern: — Till straff för din olydnad, Ville, måste du stanna här i rummet en timme, medan din syster övar sig i sång.

HUGGET OCH STUCKET

(Forts. fr. sid 3)

vari han hävdade nödvändigheten för en diplomat att lära det lands språk där han har sin verksamhet. Kan ni, frågade ministern, tänka er att en diplomat skulle kunna göra sin plikt utan att läsa de lokala tidningarna? Man lär mera om folkkaraktären genom ett kort samtal med en bonde, en fiskare eller en jungfru än genom att läsa mängder av främmande resebeskrivningar. Vad tänker ni om de diplomater som blevo fullkomligt överraskade av underrättelsen om den ryska revolutionen? Skulle de inte varit bättre förberedda på det, om de känt verkliga förhållandena genom närmare kontakt med de stora massor av folket som talade varken franska eller engelska? Tiden har verkligen förändrats. Det är inte längre en kung eller en kardinal eller en Machiavelli eller en Metternich som dikterar en nations diplomati, men denna ledes i våra dagar av den som bäst uttrycker folkets mening.

•

Värt parti står nu på en revolutionärt socialistisk, internationell ståndpunkt, jublar Folkets Dagblad i Stockholm efter den vänstersocialistiska partikongressens beslut i taktikfrågan:

Inga extrema ytterlighetsriktningar ha vunnit majoritet. Det finns inga besegrade på kongressen och ingen segrare utom en — den nya Internationalen, världsrevolutionens ande och själ. Dess stolta, segerrika röda fana vajar nu i teten för vårt unga, livskraftiga, kampglada parti och på densamma lyser Karl Marx odödliga maning: Proletärer i alla land, förenen eder!

Kongressen prestanda prisas som "stätliga, personligt bruna, djupt originella" o. s. v. Det sista epitetet tillämpas även på hr Fabian Månsson, som enligt det officiella referatet bl. a. yttrade:

Om få år har arbetarklassen majoritet i riksdagen. Hur många år dröjer det innan det inom samma klass finns majoritet för en revolution efter ryskt mönster? När Z. och Kilbom ger signalen, hur många lystrar till den? Ponera att borgarklassen uppgav sitt motstånd i morgon dag och lämnade fältet fritt för en revolutionär regim. Skulle Z. och Kilbom då våga att gripa samhällstömmarna? (Kilbom: ja, utan tvekan.) Ja, då vore det synd om er, ty inom få veckor skulle Stockholms arbetare trampa ihjäl er i hungerns raseri. En sak är att skriva resolutioner, en annan att administrera ett samhälle. Jag säger bara: När Z. om 10 år sitter i regeringen — Gud hjälpe Sveriges arbetare! Nej, vi här i landet förmår inte göra någon rysk revolution. Vi kan endast lova att positivt stödja de ryska arbetarna i deras kamp och för egen del lägga manken till på de framkomliga vägarna. Det har sagts att jag skulle gå ut ur partiet, om det eller det beslutet fattades av kongressen. Nej, jag går inte ut, även om beslut fattas om anslutning till tredje internationalen, det är hip som hap, för alla internationaler är bara skoj, och den tredje kommer att spricka såväl som den andra. Vad är en international? Några herrar, som sitter här eller där och skriver resolutioner för massorna. Ibland håller de en internationell kongress. Jag har varit med på en sådan en gång. Jo, det var en skön samling. Där talades tyska och franska och engelska så det blixtrade — men vad tror ni de svenska fackförbundspamparna begrepo av alltsammans? De lärde sig på hela tiden ett enda utländskt ord — och det var "reselusen". De hörde tydeligen det engelska uttalet av "resolution" — och sedan gingo de omkring och undrade vad "reselusen" var för något. (Skratt.) Nej, sådana kongresser är humbug. (Som riksdan alltså.) Nej, där är det inte fullt så galet! Vi bör sluta upp med att låta kommendera oss hit och dit. För någon tid sedan kom det ett par herrar och sade: Nu ha vi varit i Zimmerwald och nu skall vi allihop bli zimmerwaldare. Jaha, det blev vi. Nu kommer det några andra herrar, som varit i Moskwa, och säger: Nu ska vi allihop gå till Moskwa! Och sedan ska de där herrarna sitta i Moskwa och räkna sina massor precis som direktörerna i ett kreaturstrust, vi ha tjugutusen får i Sverige och tiotusen sugnor i Afrika. (Rop, fy!) Vi måste kämpa mot despotien i alla dess former. Icke minst mot den i våra egna leder. (Applåder.)

•

Missionsförbundets i Sverige generalkonferens har antagit en resolution mot krig och den allmänna värnplikten. Det är skillnad mot det svenska Missionsförbundet i Canada, som förra sommaren antog en resolution i favör av kriget och värneplikten — i Jesu namn!

N. F. B.

REDAKTIONSARTIKLAR

(Forts. från sid. 2)

detta är icke att anklaga. Det är endast att lämna bidrag till belysning av riktigheten i satsen att djupet i det socialistiska betraktelsesättet icke stått i den riktiga proportionen till rörelsens växt på bredden. Och dock ges ingen anledning till misströstan. Endast den oreflekterade optimismen kan räkna med borgardömets snara nederlag. Men den optimism som är den revolutionära revolutionens kan icke och får icke vara av det oreflekterade slaget. Det gäller att slåss utan att förtröttas, ty parollen måste lyda: seger eller död! Ett tredje, d. v. s. ett mellanting mellan seger och död, finns icke för dem som i sin själ gripits av klasskampens gigantiska drama och lärt sig inse dess djupa mening. Det vore ett förräderi mot de miljoner som lidit och trampats uner den borgerliga produktionsordningens järnhäl att ett enda ögonblick umgås med tanken på en dagtingan med det idéella kravet.

HR BRANTING har låtit förstå att bolsjevismen lidit ett stort nederlag på Pariskongressen och att "den Leninska internationalen absolut ingenting har att vänta från det franska arbetarpartiet". Folkets Dagblad i Stockholm är upprört och påstår att hr Brantings telegram till Social Demokraten ge en alldeles felaktig bild av vad som förekommit:

Kongressen tvärtom har beslutat kvarstå "för ögonblicket" i den gamla internationalen blott för att ge denna en ny ledning (bort med Vandervelde-Branting-ledarne!), den sociala revolutionen efter Rysslands, Ungerns och Tysklands exempel". I L'Humanité visar det sig att den Brantingska förfalskningen var ännu oerhördare än vad av nämnda beslut framgick. I den tyska pressen hade nämligen slutorden i den antagna resolutionen utelämnats, och dessa ägde följande märkliga lydelse: "I förväntan härpå (klasskampspolitikens triumf) understryker det socialistiska partiet sin vilja att underhålla, så långt de materiella förhållandena medge broderliga förbindelser med Moskwa-organisationen och i synnerhet de socialistiska partierna i Ryssland, Italien och Schweiz, som äro anslutna dit". På en öppen fråga av Albert Thomas om vad som menades med resolutionens krav på rensning i den gamla internationalens ledning svarade Frossard omedelbart att "internationella byrån måste ersättas med nya medlemmar, särskilt gäller detta Branting och Vandervelde". Vårt franska broderpartis stora majoritet har således givit ett förkrossande misstroendevotum åt internationella socialistiska byrån och särskilt åt Branting samt beslutat sig för broderliga förbindelser med den kommunistiska internationalen och att kvarstå i den gamla blott för att söka leda in denna på den ryska revolutionens vägar.

FAR och MOR

Varning till dem som skola resa till GAMLA LANDET

därhemma i Gamla landet väntar att du skall hjälpa dem genom kristiden.

Glöm icke ditt livs största kall — omsorgen för de gamla. Det är din plikt som lever under gynnsammare förhållanden att hjälpa där hjälp så väl behöves.

PÄNGAR

är vad de behöva i Sverige, Norge och Danmark och

P. M. Dahls Steamship Agency

garanterar alla pänningförsändelser, en garanti, som Ni absolut kan lita på. Alla orders givas promt uppmärksamhet. Högsta kurser givas. Vi sända pänningar endera per anvisning eller telegraf.

Omkostnaderna vid anvisningar äro som följer:

För belopp upp till $ 10.00 — $0.25 För belopp upp till $ 50.00 — $1.00
För belopp upp till $ 25.00 — $0.50 För belopp upp till $ 75.00 — $1.25
För belopp upp till $ 35.00 — $0.60 För belopp upp till $100.00 — $1.50

Om ni önskar pengarna sända per telegram, lägg till $5.00 för belopp upp till hundra dollars och $6.50 för belopp över $100.00.

Skriv namn och adress tydligt på den, som skall mottaga pengarna.

Tusentals dollars har av oss blivit sända till de skandinaviska länderna och blivit mottagna. Innan Ni gör någon affär i denna riktning, rådfråga Eder hos oss. Vi vilja giva Eder alla upplysningar. Vår agentur är den mäst tillförlitliga skandinaviska agentur i Canada. Sänd Moneyorder eller bankdraft betalbar till oss och vi sköta om resten.

Ångbåtsbiljetter å alla linjer säljas under största noggrannhet.

P. M. Dahl Steamship Agency
Foreign Exchange Dept. 325 Logan Ave.
Referens Dominion Bank N. E. B. och Royal Bank W. A. B.
Winnipeg, Manitoba

Vi rikta härmed en allvarlig varning till alla, som ämna begiva sig till Skandinavien. En resa utan trevnad, utan bekvämligheter är ingen resa, utan ett syndastraff. En riktigt angenäm resa fås endast genom att arrangera den ordentligt och detta fordrar erfarenhet.

P. M. DAHL'S STEAMSHIP AGENCY
har denna erfarenhet

Vi ordna Eder resa med bästa bekvämligheter uppehåll å de platser Ni önska besöka samt giva Eder förslag till resruta. Vår firma är den äldsta skandinaviska firma i Canada och är absolut pålitlig.

VI REPRESENTERA ALLA LINJER

Res med andra klass. Tredje klass är visserligen billigare, men vi komma ihåg med vilken avund vi såg på dem vilka reste i andra klass, när vi reste till detta land. Nu har Ni strävat så pass länge att en resa i andra klass endast är vad Ni gjort rätt för. Bekvämligheterna äro värda det ökade priset. Köp andra klass och res bekvämt. Mera snyggt och sanitärt på alla vis. Bättre mat och bättre betjäning. Och när Ni köper Eder biljett eller skall göra förberedelser glöm icke varningen härovan.

VÅR INNEHÅLLSRIKA KALENDER GRATIS

Vi trycka i dessa dagar en fin och innehållsrik kalender, vilken vi ämna bortgiva till alla, som skriva efter densamma. Den innehåller kalender upp till juli 1920, Växelkurslista och ångbåtsturer och alla upplysningar rörande medborgarskap och respass o. d. Skriv efter denna katalog idag.

P. M. Dahls Steamship Agency
325 Logan Ave. Winnipeg, Man.